

Sociaal Domein
Beleid Sociaal Domein

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Informeren brede aanpak schulden

datum
bijlage(n)

1. Inleiding

Op dit moment heeft 1 op de 5 huishoudens risicovolle schulden. Mensen met schulden ervaren vaker stress, krijgen sneller gezondheidsproblemen en raken sneller in een sociaal isolement. De gemeente heeft een wettelijke taak om inwoners met schuldproblemen te helpen. Het aanvragen van inkomensondersteuning is niet voor iedereen even gemakkelijk. In Nederland krijgen 1,2 miljoen huishoudens met schulden geen formele schuldhulpverlening.

Ter bestrijding van schulden is de landelijke Brede Schuldenaanpak opgezet. De belangrijkste doelen hiervan zijn:

- Voorkomen van schulden door preventie en vroegsignalering
- De inwoner in een verder stadium te ontzorgen en te ondersteunen.
- Met een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.
- En aansluiting/verbinding van schuldenbewind op andere soorten sociale- of maatschappelijke ondersteuning

Om deze doelen te bereiken worden vanaf januari 2021 een aantal wetwijzigingen gefaseerd ingevoerd. Met deze raadsinformatiebrief informeren we u over de komende wetwijzigingen.

2. Kern informatie

De volgende wetwijzigingen worden ingevoerd:

- I. Wet vereenvoudiging beslagvrije voet
 - II. Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag
 - III. Wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
 - IV. Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind
- De wijzigingen worden onderstaand kort toegelicht.

I. Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

De Wet wijzigt drie grote onderdelen van het beslag- en executierecht:

- Eenduidige manier van berekenen van de beslagvrije voet, door het gebruik van vereenvoudigde en gestandaardiseerde rekenregels. De basisgegevens die daarvoor nodig zijn, worden niet meer bij de klant uitgevraagd, maar geautomatiseerd opgehaald.
- De vaste beslagvolgorde. De wet introduceert een vaste beslagvolgorde waar schuldeisers zich op dienen te verhalen. Op die manier vindt beslaglegging door verschillende

schuldeisers zoveel mogelijk op dezelfde inkomensbron plaats. Dit bevordert de onderlinge afstemming tussen de beslagleggers.

- De coördinerend deurwaarder. De nieuwe wet heeft ook een nieuwe rol geïntroduceerd, genaamd de coördinerend deurwaarder (CDW). De coördinerend deurwaarder is aanspreekpunt van de schuldenaar voor de gehanteerde beslagvrije voet, stelt deze zo nodig opnieuw vast en informeert latere beslagleggende partijen over de gehanteerde beslagvrije voet.

II. Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag

Wanneer er meerdere schuldeisers of crediteuren zijn die tegelijkertijd gebruikmaken van hun incassobevoegdheden zonder medeweten van elkaar, is de kans groot dat de inwoner geconfronteerd wordt met een te laag vastgestelde beslagvrije voet. De ene beslaglegger is immers niet op de hoogte van de verrekening op een andere inkomensbron met een te laag vastgestelde beslagvrije voet en dus een te laag inkomen om van te leven. Om dit te voorkomen is een beslagregister ingesteld en een coördinerend deurwaarder aangewezen.

In het beslagregister worden naast de berekende beslagvrije voet ook gegevens opgenomen over de coördinerend deurwaarder, zodat een beslagleggende partij weet met wie er contact moet worden opgenomen voor meer informatie of overleg. Kortom het beslagregister zal bij samenloop van incassohandelingen informatie verstrekken over de identiteit van de coördinerend deurwaarder en de hoogte van de vastgestelde beslagvrije voet. Dit brengt een lastenverlichting mee voor zowel de derdenbeslagene als de inwoner.

Ter bescherming van de privacy krijgt het verbrede beslagregister de vorm van een routeervoorziening. Een routeervoorziening is te beschouwen als een virtueel register. De betrokken partijen maken gebruik van een digitale routeervoorziening om relevante informatie met betrekking tot beslagleggen bij elkaar op te vragen of aan elkaar te leveren. Alleen de minimaal benodigde (identificerende) gegevens worden centraal vastgelegd en onderhouden. Gegevens worden dus niet gekopieerd naar een centraal (fysiek) register maar blijven bij de partijen zelf.

III. Wijziging van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening

Om persoonsgebonden gegevens te kunnen delen heb je een grondslag nodig. De huidige wet gemeentelijke schuldhulpverlening noemt vroegsignalering niet expliciet als een taak van de gemeente. Dit betekent dat inwoners zelf informatie moeten aanleveren die nodig is voor het opstarten van het schuldhulpverleningsproces. De wijziging van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening maakt gegevensuitwisseling tussen schuldhulpverleners en schuldeisers mogelijk en maakt gegevensuitwisseling mogelijk in de fase voorafgaand aan een schuldhulpverleningstraject (ter voorbereiding van toegangsbesluit en plan van aanpak).

Een aantal dienstverleners, zijn op grond van de huidige regelgeving verplicht om betalingsachterstanden te melden bij de gemeente. Dit betreft onder andere energieleveranciers, drinkwaterleveranciers en zorgverzekeraars. Het besluit bij de aangepaste wet voegt een nieuwe vastelastencrediteur toe, namelijk de verhuurder (ook particuliere verhuurders). De gemeente is verplicht om een ontvangen signaal over betalingsachterstand binnen vier weken op te volgen en de inwoner een aanbod te doen om met elkaar in gesprek te gaan. Als het aanbod tot schuldhulpverlening geaccepteerd wordt door de inwoner gaat de termijn van 8 weken in om met een plan van aanpak te komen.

Het doel van de wet is om mensen met betaalachterstanden te ondersteunen en (problematische) schulden te voorkomen. Hoe eerder er contact gelegd kan worden met de inwoner, hoe eerder er gestart kan worden met het oplossen van de problemen. Daarnaast is het doel om inwoners te bereiken die nog niet in beeld zijn.

De afgelopen periode heeft het Rijswijkse Financieel Service Punt (FSP) vooruitlopend op de wet de pilot "vroeg erop af" uitgevoerd. Deze pilot hanteert eenzelfde werkwijze als de nieuwe wetgeving. Hierdoor hebben we al positieve ervaring kunnen opdoen op het gebied van vroegsignalering. De pilot is geëvalueerd en zal met de nieuwe wet een vaste inbedding krijgen binnen het FSP.

IV. Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind

De gemeente is nu niet op de hoogte wanneer de rechter wordt verzocht om bewind uit te spreken voor inwoners met problematische schulden (schuldenbewind). Toch zijn gemeenten wel verantwoordelijk voor de juiste ondersteuning van mensen die schulden hebben. Hierdoor kan de gemeente onvoldoende regie voeren en draait de gemeente wel vaak via de bijzondere bijstand op voor de kosten die gemaakt worden.

De gemeente kan straks aan de rechter een advies uitbrengen over de vraag of iemand met problematische schulden hulp moet krijgen van een beschermingsbewindvoerder. Verder biedt het adviesrecht de rechter de mogelijkheid om alternatieve vormen van ondersteuning af te wegen bij de beoordeling van het verzoek tot instelling van schuldenbewind. Daarnaast kunnen schuldenbewinden alleen voor bepaalde tijd worden ingesteld. Wij maken afspraken met bewindvoerders voor het financieel zelfredzaam worden van inwoners en het verantwoord stopzetten van schuldenbewind. Hierdoor kan de gemeente beter haar regierol pakken als het gaat om mensen met schulden te ondersteunen.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Financiële zorgen en stress belemmeren het perspectief en welzijn van mensen. Dat kan langdurige negatieve gevolgen hebben op de gezondheid en het vermogen om deel te nemen aan de maatschappij.

In 2019 is het Financieel Servicepunt (FSP) opgericht als laagdrempelige voorziening ter ondersteuning van mensen met schulden. Het FSP staat niet stil en de dienstverlening wijzigt met de implementatie van de wetswijzigingen. Daarmee krijgt het FSP meer mogelijkheden om vroegtijdig te ondersteunen bij het oplossen van financiële problemen van onze inwoners.

Momenteel werken we aan een nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening. Hierover informeren we u uitvoeriger in het eerste kwartaal 2021.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester (wnd),

P.M. Schuit

mr.drs. G.A.A. Verkerk

Bijlage(n):
Geen